

Rigo PEETERS

Afscheidnemend secretaris-generaal van Damiaanactie

Bijna dertig jaar leidde Rigo PEETERS Damiaanactie. Nu hij 65 wordt, neemt hij afscheid. Dat gebeurt in stijl. Op 24 maart, Wereldtuberculosedag, knoopte prinses Astrid in een winkel nog sjaaltjes met het vlindermotief van Damiaanactie. De hebbedingen vlogen de deur uit. En als vicevoorzitter van de koepel van lepra-organisaties (ILEP) eindigde PEETERS zijn allerlaatste dag met overuren.

‘Damiaan was een heilige mens, met de nadruk op mens’

Lieve WOUTERS

Een gedreven roerganger die kansen ziet en grijpt en daarbij ook nog zijn medewerkers kan enthousiasmeren om het beste van zichzelf te geven. Voor een dergelijke typering zou menig manager in aanmerking komen voor een ondernemerschapsprijs. Damiaanactie groeide in dertig jaar tijd uit van een kleine organisatie tot een ngo met 1.200 medewerkers en 20.000 vrijwilligers, allen „ten dienste van geldschieters en zieken”.

–*Damiaanactie is een pluralistische organisatie, maar Damiaan is wel een heilige die de mensen bijeenbrengt. Hoe werkt dat?*

Net zoals Damiaan willen onze medewerkers de zieken met overgave verzorgen. De ene doet dat vanuit een christelijke inspiratie, de andere mogelijk vanuit een humanistische. Ook bij onze sympathisanten zijn mensen van uiteenlopende overtuigingen. Toen pater Damiaan heilig verklaard werd, wilden velen dat meemaken in Rome. Zelf ging ik ook vanuit mijn functie, maar het was niet aan Damiaanactie om de bedevaart te organiseren. We waren wel blij met die erkenning van Rome voor deze bijzondere missionaris, eindelijk. Ook op internationale vergaderingen merk je dat de figuur van pater Damiaan blijft inspireren. En in scholen worden kinderen nog altijd stil van zijn verhaal. Dat is iets om trots op te zijn.

–*Wie is Damiaan voor u?*

Een heilige mens, met de nadruk op mens. In tegenstelling tot veel andere heiligen, weet iedereen waarom hij werd heilig verklaard: Damiaan heeft zich als eerste gegeven aan de melaatsen.

–*Groeide u als kind op met pater Damiaan als voorbeeld?*

Destijds was de figuur van pater Damiaan wat ondergesneeuwd in Vlaanderen. Aan ontwikkelingswerk dacht ik als knaap hoegenaamd niet. Van mijn ouders moest ik maar één ding: onderwijzer worden. Voor een eenvoudig gezin in een dorp als Waarloos met een smid als enige kostwinner, was dat al een grote stap voorwaarts. Na mijn studies gaf ik een jaar les. Toen ik besloot opnieuw te gaan studeren, was dat in mijn moeders ogen een achteruitgang.

Afscheid nemen van een organisatie die je dertig jaar met hart en ziel leidde, valt Rigo Peeters zwaar. © Herman Ricour

Ik werd maatschappelijk werker en samen met mijn echtgenote, die vroedvrouw was, trokken we in 1973 naar Rwanda. Daar zouden we vier jaar blijven en als vrijwilligers werken in een school voor verpleegkunde.

„De Damiaanmonoloog van Alex Wilequet haalde Damiaan van onder het stof”

–*Wat deed u terugkeren?*

We hadden inmiddels twee kinderen. Terug in België kon ik aan de slag bij het Davidsfonds. Ik startte er onder meer de 11 juli-vieringen op. Voorheen werden die op een lukrake dag in juni gehouden, uit vrees dat de belangstelling in juli minder zou zijn vanwege de vakantie. Een symbolische datum is er echter niet voor niets. In mijn loopbaan klopte ik wel af en toe op tafel als ik ergens in geloofde.

–*Hoe kwam u dan bij Damiaanactie terecht?*

Op een dag kwam een medewerker aandragen met een vacature: „Derdewereldorganisatie zoekt animator.” „Da’s toch niets voor jou”, lachte ik. „Als ik die baan heb, mag jij mijn plek hier innemen”, stelde ik voor. En zo is het ook gegaan. Eerst werkte ik vijf jaar op de communicatiedienst. In die tijd stond Alex Wilequet op de planken met zijn Damiaanmonoloog. Wij sprongen op die kar en organiseerden veertig voorstellingen in de grote zalen van de culturele centra. Vervolgens trok de voorstelling ook nog eens langs honderden parochiekerken en -zalen in Vlaanderen. Dat toneel haalde Damiaan in Vlaanderen midden jaren 1980 van onder het stof.

–*In 1987 werd u secretaris-generaal. Veranderde er in dertig jaar in het Zuiden genoeg?*

Pessimisme is zeker wat de bestrijding van lepra in het Zuiden betreft niet op zijn plaats. Tot begin jaren 1980 werd lepra nog behandeld met sulfonamiden, die je de rest van je leven moest innemen. Pas toen de combinatietherapie in

zwang kwam, konden patiënten zeggen: „Ik had lepra.” Vroegtijdige behandeling voorkomt sindsdien dat mensen worden uitgestoten vanwege gruwelijke verminderingen. Brazilië konden we verlaten. In India is leprabestrijding inmiddels in de gezondheidszorg inbegrepen. We doen er enkel nog gespecialiseerde operaties. In Bangladesh begonnen we ooit met twee zusters op de fiets die patiënten opspoorden in de brousse. Vandaag hebben we er een labo dat samenwerkt met het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen om de behandeling van resistente tuberculose te verbeteren.

–*Waar haalde u al die jaren de nodige gedrevenheid vandaan?*

Heel eenvoudig, uit de resultaten. Je ziet voortdurend het nut van je werk. Ook de beweging die in België op gang gebracht werd rond Damiaanactie werkt aanstekelijk. Ik hield mezelf en mijn medewerkers altijd voor dat we niet meer dan een brugfunctie hebben, ten dienste van geldschieters enerzijds en zieken anderzijds.